

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

25 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Catan Liliana, Țurcan Anatolie, Bejenaru Iurie,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscriptie Chișinău, Devder Djulietta și de către avocatul Bayram Natalia în numele inculpatului Guțan Iacob, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2020, în cauza penală în privința lui

Guțan Iacob xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare:

Prima instanță: 29.08.2013 – 27.03.2018;

Instanța de apel: 17.04.2018 – 05.11.2018;

Instanța de recurs: 17.01.2019 – 23.04.2019;

Instanța de apel: 14.06.2019 – 26.05.2020;

Instanța de recurs: 25.08.2020 – 25.05.2021.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 27 martie 2018, Guțan Iacob a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, la 9 (nouă) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere pe un termen de 5 (cinci) ani.

Acțiunile civile depuse de Scurtu Alexandru, Rusnac Viorel, Cebotari Serghei, Peciorschi Dumitru și de reprezentantul părții vătămate SRL „Micmarim”, Michitiuc Alexandru cu privire la încasarea prejudiciului material, au fost admise integral.

Acțiunile civile depuse de Scurtu Alexandru, Rusnac Viorel și Peciorschi Dumitru cu privire la repararea prejudiciului moral, au fost admise parțial.

A fost dispusă încasarea din contul lui Guțan Iacob, în beneficiul:

- lui Scurtu Alexandru suma de 10 080 (zece mii optzeci) euro sau echivalentul în lei la momentul executării hotărârii, cu titlu de prejudiciu material și suma de 10 000 (zece mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral;

- lui Rusnac Viorel suma de 15 000 (cincisprezece mii) euro sau echivalentul în lei la momentul executării hotărârii, cu titlu de prejudiciu material și suma de 10 000 (zece mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral;

- lui Peciorschi Dumitru suma de 17 400 (șaptesprezece mii patru sute) euro sau echivalentul în lei la momentul executării hotărârii, cu titlu de prejudiciu material și suma de 10 000 (zece mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral;

- SRL „Micmarim” suma de 199 356,20 (o sută nouăzeci și nouă mii trei sute cincizeci și șase,20) lei, cu titlu de prejudiciu material.

În rest, pretențiile invocate în acțiunile civile înaintate de Scurtu Alexandru, Rusnac Viorel și Peciorschi Dumitru, în partea dispunerii încasării prejudiciului moral, au fost respinse ca neîntemeiate.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Guțan Iacob, urmărind scopul de profit și de dobândire ilicită a bunurilor altei persoane prin promisiuni false de realizare în leasing a autovehiculelor persoanelor, având de la bun început intenția de a nu-și realiza promisiunile mincinoase și să execute angajamentele asumate, pentru a diminua vigilența și a dezinforma viitoarele victime, a fondat SRL „Iașca-Auto”, cu sediul juridic în xxxxx, înregistrând-o la Camera Înregistrării de Stat la 21 decembrie 2010, indicând ca genuri de activitate ale întreprinderii - activitatea de transporturi rutiere de mărfuri, servicii de expediere și transport, transportul auto internațional, leasingul financiar, comerțul cu amănuntul a autovehiculelor etc. Ulterior, în scopul atragerii potențialilor cumpărători de la care ar putea să obțină prin înșelăciune mijloace bănești prin promisiuni false de realizare în leasing a autovehiculelor, a plasat în rețeaua internet un anunț lipsit de autenticitate precum că întreprinderea, pe care o administrează se ocupă cu transportarea și realizarea în leasing a autovehiculelor din Germania.

Ulterior, abuzând de încrederea ce i-a fost acordată de către Scurtu Alexandru, care în luna iulie a anului 2012, în or. Orhei, fiind dezinformată de oferta mincinoasă plasată în rețeaua internet, i s-a adresat lui Guțan Iacob cu privire la procurarea în leasing a unui autocamion de model „Mercedes-Benz Actros”, ultimul comunicându-i date false că, colaborează benefic cu o întreprindere din Germania, promițându-i că în cadrul relațiilor de parteneriat cu această întreprindere poate asigura procurarea și transportarea în termen de 15 zile din Germania în Republica Moldova a unui vehicul de model „Mercedes -Benz Actros”, anul fabricării

2006, folosindu-se de autoritatea întreprinderii administrate, având de la bun început intenția de a nu-și realiza promisiunea mincinoasă și să execute angajamentul asumat, cunoscând cu certitudine despre imposibilitatea executării obligațiilor asumate și caracterul irealizabil al acestora, care nu era fundamentat economic prin existența a careva relații contractuale cu pretinsul furnizor al vehiculului, la indus în eroare pe Scurtu Alexandru că o să-i livreze în leasing vehiculul solicitat și la 17 iulie 2012, a încheiat cu Scurtu Alexandru un contract de leasing prin care urma să-i pună la dispoziție un vehicul de model „Mercedes-Benz Actros”, anul fabricării 2006, în termen de 30 zile lucrătoare din momentul achitării primei rate de 30% din prețul de cumpărare a obiectului de leasing, apoi sub pretextul menționat, la 17 iulie 2012 și 01 august 2012, în or. Orhei, a solicitat și a primit personal de la Scurtu Alexandru în două rate suma de 5 500 euro și respectiv 4 580 euro, mijloace bănești pe care le-a însușit, cauzându-i lui Scurtu Alexandru o daună materială în proporții deosebit de mari în sumă totală de 10 080 euro, echivalentul a 163 900 lei.

Tot el, urmărind scopul de profit și de dobândire ilicită a bunurilor altei persoane prin promisiuni false de realizare în leasing a autovehiculelor persoanelor, având de la bun început intenția de a nu-și realiza promisiunile mincinoase și să execute angajamentele asumate, pentru a diminua vigilența și a dezinforma viitoarele victime, a fondat SRL „Iașca-Auto”, cu sediul juridic în xxxxx, înregistrând-o la Camera Înregistrării de Stat la 21 decembrie 2010, indicând ca genuri de activitate ale întreprinderii - activitatea de transporturi rutiere de mărfuri, servicii de expediere și transport, transportul auto internațional, leasingul financiar, comerțul cu amănuntul a autovehiculelor etc. Ulterior, în scopul atragerii potențialilor cumpărători de la care ar putea să obțină prin înșelăciune mijloace bănești prin promisiuni false de realizare în leasing a autovehiculelor, a plasat în rețeaua internet un anunț lipsit de autenticitate precum că întreprinderea pe care o administrează se ocupă cu transportarea și realizarea în leasing a autovehiculelor din Germania.

Ulterior, el, abuzând de încrederea ce i-a fost acordată de Peciorschi Dumitru, care în luna august a anului 2012, în or. Orhei, fiind dezinformat de oferta mincinoasă plasată în rețeaua internet, i s-a adresat lui Guțan Iacob cu privire la procurarea în leasing a unui autocamion de model „DAF XF105460”, ultimul comunicându-i date false că colaborează benefic cu o întreprindere din Germania, promițându-i că în cadrul relațiilor de parteneriat cu această întreprindere poate asigura procurarea și transportarea în termen de 15 zile din Germania în Republica Moldova a unui vehicul de model „DAF XF 105460”, anul fabricării 2007, folosindu-se de autoritatea întreprinderii administrate, având de la bun început intenția de a nu-și realiza promisiunea mincinoasă și să execute angajamentul asumat, cunoscând cu certitudine despre imposibilitatea executării obligațiilor asumate și caracterul irealizabil al acestora, care nu era fundamentat economic prin

existența vreunei relații contractuale cu pretinsul furnizor al vehiculului, l-a indus în eroare pe Peciorschi Dumitru că o să-i livreze în leasing vehiculul solicitat și la 18 septembrie 2012, a încheiat cu Peciorschi Dumitru un contract de leasing prin care urma să-i pună la dispoziție vehiculul de model „DAF XF105460”, anul fabricării 2007, în termen de 30 zile lucrătoare din momentul achitării primei rate de 30 % din prețul de cumpărare, apoi sub pretextul menționat, în luna august 2012 și 18 septembrie 2012, în or. Orhei, a solicitat și a primit personal de la Peciorschi Dumitru în două rate suma de 5 000 euro și respectiv 12 400 euro, mijloace bănești pe care le-a însușit, cauzându-i lui Peciorschi Dumitru daună materială în proporții deosebit de mari în sumă totală de 17 400 euro, echivalentul a 282 924 lei.

Tot el, urmărind scop de profit și de dobândire ilicită a bunurilor altei persoane prin promisiuni false de realizare în leasing a autovehiculelor persoanelor, având de la bun început intenția de a nu-și realiza promisiunile mincinoase și să execute angajamentele asumate, pentru a diminua vigilența și a dezinforma viitoarele victime, a fondat SRL „Iașca-Auto”, cu sediul juridic în xxxxx, înregistrând-o la Camera Înregistrării de Stat la 21 decembrie 2010, indicând ca genuri de activitate ale întreprinderii - activitatea de transporturi rutiere de mărfuri, servicii de expediere și transport, transportul auto internațional, leasingul financiar, comerțul cu amănuntul a autovehiculelor etc. Ulterior, în scopul atragerii potențialilor cumpărători de la care ar putea să obțină prin înșelăciune mijloace bănești prin promisiuni false de realizare în leasing a autovehiculelor, a plasat în rețeaua internet un anunț lipsit de autenticitate precum că întreprinderea pe care o administrează se ocupă cu transportarea și realizarea în leasing a autovehiculelor din Germania.

Ulterior, el, abuzând de încrederea ce i-a fost acordată de către Rusnac Viorel, care în luna septembrie a anului 2012 în or. Orhei, fiind dezinformat de oferta mincinoasă plasată în rețeaua internet, s-a adresat la Guțan Iacob privind procurarea în leasing a unui autocamion de model „DAF XF 106460”, ultimul comunicându-i date false că colaborează benefic cu o întreprindere din Germania, promițându-i că în cadrul relațiilor de parteneriat cu această întreprindere poate asigura procurarea și transportarea în termen de 15 zile din Germania în Republica Moldova a unui vehicul de model „DAF XF 106460”, anul fabricării 2007, folosindu-se de autoritatea întreprinderii administrate, având de la bun început intenția de a nu-și realiza promisiunea mincinoasă și să execute angajamentul asumat, cunoscând cu certitudine despre imposibilitatea executării obligațiilor asumate și caracterul irealizabil al acestora, care nu era fundamentat economic prin existența unor relații contractuale cu pretinsul furnizor al vehiculului, l-a indus în eroare pe Rusnac Viorel că o să-i livreze în leasing vehiculul solicitat și la 30 octombrie 2012, a încheiat cu Rusnac Viorel un contract de leasing, prin care urma să-i pună la dispoziție un vehicul de model „DAF XF 106.460”, anul fabricării

2007, în termen de 30 zile lucrătoare din momentul achitării primei rate de 30% din prețul de cumpărare a obiectului de leasing, apoi sub pretextul menționat, la 30 octombrie 2012, în or. Orhei, a solicitat și a primit personal de la Rusnac Viorel într-o rată suma de 15 000, mijloace bănești pe care le-a însușit, cauzându-i lui Rusnac Viorel o daună materială în proporții deosebit de mari în sumă totală de 15 000 euro, echivalentul a 236 850 lei.

Tot el, urmărind scopul de profit și de dobândire ilicită a bunurilor altei persoane prin promisiuni false de realizare în leasing a autovehiculelor persoanelor, având de la bun început intenția de a nu-și realiza promisiunile mincinoase și să execute angajamentele asumate, pentru a diminua vigilența și a dezinforma viitoarele victime, a fondat SRL „Iașca-Auto”, cu sediul juridic în xxxxx, înregistrând-o la Camera Înregistrării de Stat la 21 decembrie 2010, indicând ca genuri de activitate ale întreprinderii - activitatea de transporturi rutiere de mărfuri, servicii de expediere și transport, transportul auto internațional, leasingul financiar, comerțul cu amănuntul a autovehiculelor etc. Ulterior, în scopul atragerii potențialilor cumpărători de la care ar putea să obțină prin înșelăciune mijloace bănești prin promisiuni false de realizare în leasing a autovehiculelor, a plasat în rețeaua internet un anunț lipsit de autenticitate precum că întreprinderea pe care o administrează se ocupă cu transportarea și realizarea în leasing a autovehiculelor din Germania.

Ulterior, el, abuzând de încrederea ce i-a fost acordată de către Cebotari Serghei, care în luna mai a anului 2012, în or. Orhei, fiind dezinformat de oferta mincinoasă plasată în rețeaua internet, s-a adresat la Guțan Iacob privind procurarea în leasing a unei combine de model „Klass Lexecon 450”, ultimul comunicându-i date false că colaborează benefic cu o întreprindere din Germania, promițându-i că în cadrul relațiilor de parteneriat cu această întreprindere poate asigura procurarea și transportarea în termen de 15 zile din Germania în Republica Moldova a unei combine de model „Klass Lexecon 450”, folosindu-se de autoritatea întreprinderii administrate, având de la bun început intenția de a nu-și realiza promisiunea mincinoasă și să execute angajamentul asumat, cunoscând cu certitudine despre imposibilitatea executării obligațiilor asumate și caracterul irealizabil al acestora, care nu era fundamentat economic prin existența unor relații contractuale cu pretinsul furnizor al vehiculului, l-a indus în eroare pe Cebotari Serghei că o să-i livreze în leasing vehiculul solicitat și în luna iunie a anului 2012, a încheiat cu Cebotari Serghei un contract de leasing, prin care urma să-i pună la dispoziție o combină de model „Klass Lexecon 450” în termen de 30 zile lucrătoare din momentul achitării primei rate de 30% din prețul de cumpărare a obiectului de leasing, apoi sub pretextul menționat, în luna iunie 2012, 16 aprilie 2013 și 30 aprilie 2013, a solicitat și a primit personal de la Cebotari Serghei în trei rate suma de 78 000 lei, 1 050 euro și 1 900 dolari SUA, mijloace bănești pe care

le-a trecut ilegal în folosul său, adică le-a însușit, cauzându-i lui Cebotari Serghei o daună materială în proporții deosebit de mari în sumă totală de 120 000 lei.

Tot el, urmărind scopul de profit și de dobândire ilicită a bunurilor altei persoane, prin promisiuni false de realizare în leasing a autovehiculelor persoanelor, având de la bun început intenția de a nu-și realiza promisiunile mincinoase și să execute angajamentele asumate, pentru a diminua vigilența și a dezinforma viitoarele victime, a fondat SRL „Iașca-Auto” cu sediul juridic în xxxxx, înregistrând-o la Camera Înregistrării de Stat la 21 decembrie 2010, indicând ca genuri de activitate ale întreprinderii - activitatea de transporturi rutiere de mărfuri, servicii de expediere și transport, transportul auto internațional, leasingul financiar, comerțul cu amănuntul a autovehiculelor etc. Ulterior, în scopul atragerii potențialilor cumpărători de la care ar putea să obțină prin înșelăciune mijloace bănești prin promisiuni false de realizare în leasing a autovehiculelor, a plasat în rețeaua internet un anunț lipsit de autenticitate precum că întreprinderea pe care o administrează se ocupă cu transportarea și realizarea în leasing a autovehiculelor din Germania.

Ulterior, el, abuzând de încrederea ce i-a fost acordată de către directorul SRL „Micmarim”, Michitiuc Alexandru, care în luna iulie a anului 2011, în or. Orhei, fiind dezinformată de oferta mincinoasă plasată în rețeaua internet, i s-a adresat lui Guțan Iacob cu privire la procurarea în leasing a unui vehicul de model „DAF XF” și a unei remorci, ultimul comunicându-i date false că colaborează benefic cu o întreprindere din Germania, promițându-i că, în cadrul relațiilor de parteneriat cu această întreprindere poate asigura procurarea și transportarea în termen de 15 zile din Germania în Republica Moldova a unui vehicul de model „DAF XF Euro 3”, anul fabricării 2004 și a unei semiremorci „Kogel Termo Ring SL 200”, anul fabricării 2000, folosindu-se de autoritatea întreprinderii administrate, având de la bun început intenția de a nu-și realiza promisiunea mincinoasă și să execute angajamentul asumat, cunoscând cu certitudine despre imposibilitatea executării obligațiilor asumate și caracterul irealizabil al acestora, care nu era fundamentat economic prin existența vreunei relații contractuale cu pretinsul furnizor al vehiculului, l-a indus în eroare pe Michitiuc Alexandru că o să-i livreze în leasing vehiculul solicitat și la 25 iulie 2011, a încheiat cu directorul SRL „Micmarim”, Michitiuc Alexandru, un contract de leasing, prin care urma să-i pună la dispoziție un vehicul de model „DAF XF Euro 3”, anul fabricării 2004 și a unei semiremorci „Kogel Termo King SL 200” anul fabricării 2000, în termen de 30 zile lucrătoare din momentul achitării primei rate de 30% din prețul de cumpărare a obiectului de leasing, apoi sub pretextul menționat, la 27 iulie 2011 și 29 iulie 2011, în or. Orhei, a solicitat și a primit prin transfer bancar și personal de la directorului SRL „Micmarim”, Michitiuc Alexandru suma de 10 050 euro, echivalentul a 166 749,6 lei și suma de 2 000 euro, echivalentul a 32 606,6 lei, mijloace bănești pe

care le-a trecut ilegal în folosul său, adică le-a însușit, cauzându-i SRL „Micmarim” o daună materială în proporții deosebit de mari în sumă totală de 199 356,20 lei.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, *escrocheria, adică, dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită în proporții deosebit de mari.*

Totodată, prima instanță a reținut că, potrivit actului de învinuire, lui Guțan Iacob i-a fost incriminată săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 196 alin. (4) Cod penal, pentru episodul săvârșit în anul 2012, părți vătămate fiind Peciorschi Dumitru, Scurtu Alexandru, Rusnac Viorel și Cebotari Serghei, și pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, pentru episodul săvârșit în anul 2011, parte vătămată fiind SRL „Micmarim”.

Astfel, la 19 martie 2015, pentru episodul săvârșit în anul 2012, în privința părților vătămate Peciorschi Dumitru, Scurtu Alexandru, Rusnac Viorel și Cebotari Serghei, procurorul în procuratura Orhei, a emis o ordonanță cu privire la modificarea acuzației, în sensul agravării ei, prin care a dispus modificarea acuzației în ședința de judecată în sensul agravării ei, în privința inculpatului Guțan Iacob, ultimului fiindu-i înaintată o nouă învinuire în baza art. 190 alin. (5) Cod penal.

Prin urmare, prima instanță a constatat valabilitatea ordonanței de modificare a învinuirii în ședința de judecată în sensul agravării acesteia.

3. Avocatul Bulbuc Boris în numele inculpatului, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Gutan Iacob să fie achitat de sub învinuirea înaintată în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, precum și respingerea acțiunilor civile.

În motivarea apelului apărarea a invocat, că inculpatul nu-și recunoaște vina, iar raporturile dintre Guțan Iacob și părțile vătămate sunt de natură civilă, or, primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie doar în cazul în care făptuitorul, încă de la momentul intrării în stăpânirea bunurilor, urmărirea sustragerea lor și nu avea intenția de a-și executa angajamentele, astfel că circumstanțele care definesc intenția - lipsesc din conduita inculpatului.

A susținut, că nu există careva probe care să demonstreze că inculpatul ar fi urmărit scopul de a abuza de încrederea cumpărătorilor și de a profita de banii părților vătămate, întrucât acesta încheia contracte de leasing, a comunicat despre colaborarea sa cu o companie germană și a înregistrat SRL „Iașca-Auto” SRL, care activa legal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2018, a fost respins apelul și menținută sentința primei instanțe, fără modificări.

4.1. În argumentarea soluției pronunțate, instanța de apel a indicat că reieșind din materialele cauzei, prima instanță corect a conchis asupra vinovăției

inculpatului Guțan Iacob de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

Astfel, instanța de apel a menționat că în cadrul ședinței instanței de apel, precum și în cadrul ședinței de judecată a primei instanțe, nu a fost posibilă audierea inculpatului Guțan Iacob referitor la circumstanțele privind noua învinuire înaintată la 19 martie 2015, în cadrul ședinței de judecată în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, deoarece inculpatul a fost anunțat în căutare, din care motiv au fost verificate declarațiile lui Guțan Iacob date la etapa urmăririi penale.

Instanța de apel a stabilit, că deși inculpatul nu și-a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, vinovăția acestuia a fost demonstrată pe deplin prin probele administrate de către organul de urmărire penală, cercetate de către prima instanță și verificate de către instanța de apel, în corespundere cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

Referitor la argumentele părții apărării precum că relațiile dintre inculpat și părțile vătămate ar fi de natură civilă, instanța de apel a menționat că limita între un acord civil și o componentă de infracțiune este latura subiectivă, care în cadrul relațiilor civile este caracterizată prin buna credință a părților, iar în cazul escrocheriei este caracterizată prin abuz de încredere și înșelăciune, astfel că latura subiectivă a componentei infracțiunii de escrocherie este prezentă, care se realizează prin intenție directă.

Cu referire la acțiunile civile înaintate, instanța de apel a conchis că prima instanță corect a dispus admiterea integrală a acțiunilor civile în partea încasării prejudiciului material și parțial în partea prejudiciului moral.

5. Avocatul Bayram Natalia în numele inculpatului, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 23 aprilie 2019, a fost admis recursul ordinar, casată total decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. În argumentarea soluției pronunțate, instanța de recurs a indicat că reieșind din materialele cauzei penale supuse judecării, de către organul de urmărire penală, Guțan Iacob a fost învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) Cod penal, cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari prin înșelăciune și abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire.

La 21 octombrie 2013, în ședința de judecată, inculpatul Guțan Iacob a înaintat cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, iar la 20 martie 2014, prin încheiere protocolară, prima instanță a admis cererea inculpatului și l-a audiat în condițiile de audiere a martorului, care a recunoscut faptele și încadrarea juridică a faptelor incriminate prin rechizitoriu.

Ulterior, la 19 martie 2015 procurorul a emis o ordonanță privind modificarea acuzării în ședința de judecată în sensul agravării ei, în conformitate cu prevederile art. 326 alin. (1) Cod de procedură penală.

În acest sens, instanța de recurs a menționat că dacă în cadrul examinării cauzei conform procedurii simplificate după audierea inculpatului și/sau în timpul dezbaterilor au apărut circumstanțe care exclud aplicarea dispozițiilor art. 364¹ Cod de procedură penală, instanța de judecată, deliberând în conformitate cu prevederile art. 383 Cod de procedură penală, printr-o nouă încheiere motivată, va relua judecarea cauzei și va judeca cauza în procedura generală (Hotărârea Plenului CSJ din 16 decembrie 2013, nr. 13 cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală de către instanțele judecătorești). Însă, la materialele cauzei nu există nici o încheiere privind anularea încheierii prin care a fost dispusă examinarea cauzei în procedura simplificată și reluarea judecării cauzei în procedură generală.

De asemenea, instanța de recurs a precizat că instanța de apel menținând sentința nu a verificat și apreciat situația de fapt stabilită, or, instanța a dispus condamnarea inculpatului în cele incriminate fără să indice probele care demonstrează vinovăția lui Guțan Iacob pentru fiecare episod în parte.

Totodată, prima instanță enumeră probele atât a acuzării, precum și a apărării, fără a verifica veridicitatea acestora și fără a menționa care dintre ele se resping și care se admit, contrar prevederilor art. 101 alin. (4) Cod de procedură penală, prin care instanța are obligația să-și motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

Mai mult, instanța de recurs a stabilit că, instanța de apel contrar prevederilor art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală, nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul părții apărării, expunându-se evaziv și neclar, precum și nu a examinat chestiunile esențiale care au fost invocate, cum ar fi: *raporturile dintre inculpat și părțile vătămate sunt de natură civilă, iar primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie doar când făptuitorul, încă de la momentul intrării în stăpânirea bunurilor, urmărea sustragerea lor și nu avea intenția de a-și executa intențiile, dar circumstanțele care definesc intenția - lipsesc din conduita inculpatului. Or, nu există dovezi că inculpatul ar fi urmărit scopul de a abuza de încrederea cumpărătorilor și de a profita de banii părților vătămate, dat fiind că inculpatul încheia contracte de leasing, a comunicat despre colaborarea sa cu o companie germană și a înregistrat SRL „Iașca-Auto”, care activa legal, astfel, adoptând o decizie de menținere a sentinței printr-o motivare superficială.*

Astfel, instanța de recurs a conchis, că în decizie, instanța de apel urmează să analizeze argumentele importante invocate de apelant, motivându-și temeiurile de fapt și de drept, ce conduc la admiterea sau la respingerea acestora, să aprecieze probele, în urma unei evaluări în ansamblu și să verifice dacă inculpatul avea sau nu

intenția de însușire a bunurilor părților vătămate și existența în speța examinată a relațiilor de ordin civil.

Or, conform declarațiilor reprezentantului părții vătămate SRL „Micmarim”, Michitiuc Alexandru, acesta s-a adresat în instanța de judecată cu o cerere de chemare în judecată cu privire la executarea contractului de leasing și obligarea pârâtului Guțan Iacob la restituirea sumelor achitate, precum și dispunerea încasării penalităților rezultate din întârzierea executării contractului. Cerere care a fost admisă parțial și fiind pronunțată o hotărâre în acest sens (copia hotărârii Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 03 mai 2012, f.d.58-60, vol.I conexat).

Instanța de recurs a mai statuat, că prima instanță în partea descriptivă a sentinței a invocat că „În ședința de judecată la care a fost prezent inculpatul a refuzat de a da declarații”, însă potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată nu este clar despre care declarații inculpatul s-a refuzat, or, inculpatul a fost audiat potrivit regulilor de audiere a martorului și a dat declarații sub jurământ.

Așadar, instanța de recurs a precizat că circumstanțele expuse atestă că instanțele de fond nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, și că recursul ordinar este întemeiat.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2020, a fost admis apelul, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, casată total sentința primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- Guțan Iacob a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) Cod penal.

Procesul penal pornit în privința lui Guțan Iacob în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, a fost încetat, din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

- Guțan Iacob a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, la 8 (opt) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere pe un termen de 5 (cinci) ani.

Acțiunile civile depuse de Scurtu Alexandru, Rusnac Viorel și Peciorschi Dumitru cu privire la repararea prejudiciului moral, au fost admise parțial.

A fost dispusă încasarea din contul lui Guțan Iacob, în beneficiul:

- lui Scurtu Alexandru suma de 10 080 (zece mii optzeci) euro sau echivalentul în lei la momentul executării hotărârii, cu titlu de prejudiciu material și suma de 10 000 (zece mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral;

- lui Cebotari Serghei suma de 120 000 (o sută douăzeci mii) lei, cu titlu de prejudiciu material;

- lui Rusnac Viorel suma de 15 000 (cincisprezece mii) euro sau echivalentul în lei la momentul executării hotărârii, cu titlu de prejudiciu material și suma de 10 000 (zece mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral;

- lui Peciorschi Dumitru suma de 17 400 (șaptesprezece mii patru sute) euro sau echivalentul în lei la momentul executării hotărârii, cu titlu de prejudiciu material și suma de 10 000 (zece mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral;

- SRL „Micmarim” suma de 199 356,20 (o sută nouăzeci și nouă mii trei sute cincizeci și șase,20) lei, cu titlu de prejudiciu material.

În rest, pretențiile invocate în acțiunile civile înaintate de Scurtu Alexandru, Rusnac Viorel și Peciorschi Dumitru, în partea dispunerii încasării prejudiciului moral, au fost respinse ca neîntemeiate.

7.1. În argumentarea soluției pronunțate, instanța de apel a indicat că cauza penală a fost examinată în lipsa inculpatului Guțan Iacob, întrucât ultimul se află în căutare conform dosarului de căutare nr. 201870042, precum și în lipsa părților vătămate Rusnac Viorel și Cebotari Serghei.

Astfel, verificând legalitatea hotărârii contestate, instanța de apel a reținut că:

Guțan Iacob, activând în calitate de director la SRL „Iașca-Auto” cu sediul în xxxxx, cu obiectul de activitate de transporturi rutiere de mărfuri, servicii de expediere și transport, transportul auto internațional etc., având o intenție unică, urmărind scop de a-și satisface temporar și gratuit necesitățile sale materiale din contul altor persoane prin metode ilegale, deci urmărind intenția de a obține un profit material prin cauzare de daune materiale proprietarului, fără scop de însușire, comunicând cet. Scurtu Alexandru date false că întreprinderea pe care o gestionează are încheiat contract de colaborare cu firma „Lukmotors” cu sediul în Germania, or. Hamburg, str. Billwerder Billdeich, 45 și poate asigura procurarea și transportarea autoturismelor și vehiculelor auto din Germania în Republica Moldova, care sunt solicitate de către potențialul cumpărător, s-a angajat să-i livreze cet. Scurtu Alexandru, un autocamion din Germania, ulterior, abuzând de încrederea ce i-a fost acordată de către ultimul, la 17 iulie 2012, în or. Orhei, a încheiat cu Scurtu Alexandru un contract de leasing, prin care urma să-i pună la dispoziție un autocamion de model „Mercedes-Benz Actros”, anul fabricării 2006, din Germania, în termen de 30 zile lucrătoare din momentul achitării primei rate de 30 % din prețul de cumpărare a obiectului de leasing, primind, astfel, de la Scurtu Alexandru avansul în sumă de 10 080 euro, în două rate de 5 500 euro, și respectiv de 4 580 euro, ce constituie 30% din valoarea obiectului de leasing de 41 770 euro.

Ulterior, el, nerespectând obligațiile și angajamentele patrimoniale asumate conform contractului de leasing, în detrimentul intereselor cumpărătorului, a transmis mijloacele bănești primite pentru procurarea autocamionului de la Scurtu Alexandru, unei persoane neidentificate din cadrul firmei „Lukmotors”, fără a încheia un contract juridico-civil de procurare și transportare a autocamionului și a verifica capacitatea întreprinderii menționate de a asigura executarea obligațiilor

asumate, acțiuni care au facilitat neexecutarea obligațiilor contractului de leasing. Astfel, în urma folosirii prin înșelăciune de către el a raporturilor contractuale cu cet. Scurtu Alexandru contrar angajamentelor asumate și intereselor patrimoniale ale victimei, i-a cauzat cet. Scurtu Alexandru o daună materială în sumă de 10 080 euro, echivalentul a 163 900 lei.

Tot el, activând în calitate de director la SRL „Iașca-Auto” cu sediul în xxxxx, cu obiectul de activitate de transporturi rutiere de mărfuri, servicii de expediere și transport, transportul auto internațional etc., având o intenție unică, urmărind scop de a-și satisface temporar și gratuit necesitățile sale materiale din contul altor persoane prin metode ilegale, deci urmărind intenția de a obține un profit material prin cauzare de daune materiale proprietarului, fără scop de însușire, comunicând cet. Peciorschi Dumitru date false că întreprinderea pe care o gestionează are încheiat contract de colaborare cu firma „Lukmotors” cu sediul în Germania, or. Hamburg, str. Billwerder Billdeich, 45 și poate asigura procurarea și transportarea autoturismelor și vehiculelor auto din Germania în Republica Moldova, care sunt solicitate de către potențialul cumpărător, s-a angajat să-i livreze cet. Peciorschi Dumitru un autocamion din Germania, ulterior, abuzând de încrederea ce i-a fost acordată de către ultimul, la 18 septembrie 2012, în or. Orhei, a încheiat cu Peciorschi Dumitru un contract de leasing, prin care urma să-i pună la dispoziție un autocamion de model „DAF XF105460”, anul fabricării 2007, din Germania, în termen de 30 zile lucrătoare din momente achitării primei rate de 30 % din prețul de cumpărare a obiectului de leasing, primind, astfel, de la Peciorschi Dumitru avansul în sumă de 17 400 euro, în două rate de 5 000 euro, respectiv 12 400 euro, ce constituie 30% din valoarea obiectului de leasing de 58 000 euro.

Ulterior, el, nerespectând obligațiile și angajamentele patrimoniale asumate conform contractului de leasing, în detrimentul intereselor cumpărătorului, a transmis mijloacele bănești primite pentru procurarea autocamionului de la Peciorschi Dumitru, unei persoane neidentificate din cadrul firmei „Lukmotors”, fără a încheia un contract juridico-civil de procurare și transportare a autocamionului și a verifica capacitatea întreprinderii menționate de a asigura executarea obligațiilor asumate, acțiuni care au facilitat neexecutarea obligațiilor contractului de leasing. Astfel, în urma folosirii prin înșelăciune de către el a raporturilor contractuale cu cet. Peciorschi Dumitru contrar angajamentelor asumate și intereselor patrimoniale ale victimei, i-a cauzat cet. Peciorschi Dumitru o daună materială în sumă de 17 400 euro, echivalentul a 282 924 lei.

Tot el, activând în calitate de director la SRL „Iașca-Auto” cu sediul în xxxxx, cu obiectul de activitate de transporturi rutiere de mărfuri, servicii de expediere și transport, transportul auto internațional etc., având o intenție unică, urmărind scop de a-și satisface temporar și gratuit necesitățile sale materiale din contul altor persoane prin metode ilegale, deci urmărind intenția de a obține un profit material

prin cauzarea de daune materiale proprietarului, fără scop de însușire, comunicând cet. Rusnac Viorel date false că întreprinderea pe care o gestionează are încheiat contract de colaborare cu firma „Lukmotors”, cu sediul în Germania or. Hamburg, str. Billwerder Billdeich, 45 și poate asigura procurarea și transportarea autoturismelor și vehiculelor auto din Germania în Republica Moldova, care sunt solicitate de către potențialul cumpărător, s-a angajat să-i livreze cet. Rusnac Viorel un autocamion din Germania, ulterior, abuzând de încrederea ce i-a fost acordată de către ultimul, la 30 octombrie 2012, în or. Orhei, a încheiat cu Rusnac Viorel un contract de leasing, prin care urma să-i pună la dispoziție un autocamion de model „Daf XF 106.460”, anul fabricării 2007, din Germania, în termen de 30 zile lucrătoare din momentul achitării primei rate de 30 % din prețul de cumpărare a obiectului de leasing, primind, astfel de la Rusnac Viorel avansul în sumă de 15 000 euro, ce constituie 30% din valoarea obiectului de leasing de 57 143 euro.

Ulterior, el, nerespectând obligațiile și angajamentele patrimoniale asumate conform contractului de leasing, în detrimentul intereselor cumpărătorului, a transmis mijloacele bănești primite pentru procurarea autocamionului de la Rusnac Viorel, unei persoane neidentificate din cadrul firmei „Lukmotors”, fără a încheia un contract juridico-civil de procurare și transportare a autocamionului și a verifica capacitatea întreprinderii menționate de a asigura executarea obligațiilor asumate, acțiuni care au facilitat neexecutarea obligațiilor contractului de leasing. Astfel, în urma folosirii prin înșelăciune de către el a raporturilor contractuale cu Rusnac Viorel contrar angajamentelor asumate și intereselor patrimoniale ale victimei, i-a cauzat cet. Rusnac Viorel o daună materială în sumă de 15 000 euro, echivalentul a 236 850 lei.

Tot el, activând în calitate de director la SRL „Iașca-Auto” cu sediul în xxxxx, cu obiectul de activitate de transporturi rutiere de mărfuri, servicii de expediere și transport, transportul auto internațional etc., având o intenție unică, urmărind scopul de a-și satisface temporar și gratuit necesitățile sale materiale din contul altor persoane prin metode ilegale, deci urmărind intenția de a obține un profit material prin cauzare de daune materiale proprietarului, fără scop de însușire, comunicând cet. Cebotari Serghei date false că întreprinderea pe care o gestionează are încheiat contract de colaborare cu firma „Lukmotors” cu sediul în Germania, or. Hamburg, str. Billwerder Billdeich, 45 și poate asigura procurarea și transportarea autoturismelor și vehiculelor auto din Germania în Republica Moldova, care sunt solicitate de către potențialul cumpărător, s-a angajat să-i livreze cet. Cebotari Serghei o combină din Germania, ulterior, abuzând de încrederea ce i-a fost acordată de către ultimul, în luna iunie 2012, în or. Orhei, a încheiat cu Cebotari Serghei un contract de leasing verbal, prin care urma să-i pună la dispoziție o combină de model „Klass Lexecon 450”, din Germania, în termen de 30 zile lucrătoare din momentul achitării primei rate de 30 % din prețul de cumpărare a obiectului de leasing,

primind, astfel, de la Cebotari Serghei avansul în trei rate de 78 000 lei; 1 050 euro și respectiv 1 900 dolari SUA, echivalentul a 12 000 lei.

Ulterior el, nerespectând obligațiile și angajamentele patrimoniale asumate conform contractului de leasing, în detrimentul intereselor cumpărătorului, a transmis mijloacele bănești primite pentru procurarea combinei de la Cebotari Serghei, unei persoane neidentificate din cadrul firmei „Lukmotors”, fără a încheia un contract juridico-civil de procurare și transportare a combinei și a verifica capacitatea întreprinderii menționate de a asigura executarea obligațiilor asumate, acțiuni care au facilitat neexecutarea obligațiilor contractului de leasing. Astfel, în urma folosirii prin înșelăciune de către el a raporturilor contractuale cu Cebotari Serghei contrar angajamentelor asumate și intereselor patrimoniale ale victimei, i-a cauzat cet. Cevotari Serghei o daună materială în sumă de 120 000 lei.

Astfel, instanța de apel a stabilit că prin acțiunile sale intenționate Guțan Iacob a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 196 alin. (4) Cod penal, *cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari prin înșelăciune și abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire.*

Instanța de apel a menționat, că deși în privința acestor episoade inculpatul își recunoaște vinovăția în săvârșirea infracțiunii înaintată în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, totuși aceasta se mai confirmă și prin următoarele probe, și anume: declarațiile părții vătămate Scurtu Alexandru; declarațiile părții vătămate Peciorschi Dumitru; declarațiile părții vătămate Rusnac Viorel; declarațiile martorului Tulbea Iurie; declarațiile martorului Rusnac Oxana; declarațiile martorului Drobca Vitalie; declarațiile martorului Șoimu Tatiana; declarațiile părții vătămate Cebotari Serghei; contractul de leasing nr. 068 din 19 septembrie 2012, încheiat între SRL „Iașca-auto” și Peciorschi Dumitru (dosar nr. 1-252/2013, f.d.14); contractul de leasing nr. 048 din 17 iulie 2012, încheiat între SRL „Iașca-auto” și Scurtu Alexandru (dosar nr.1-252/2013, f.d.90); contractul de leasing nr. 078 din 30 octombrie 2012, încheiat între SRL „Iașca-auto” și Rusnac Viorel (dosar nr. 1-252/2013, f.d.119); precum și listele ce conțin extrasuri de pe contul lui Guțan Iacob, confirmate prin certificatul eliberat de BC „ProCreditBank” SA, (dosar nr. 1-252/2013, f.d.57-71).

Consideră instanța de apel ca fiind demonstrată vinovăția inculpatului Guțan Iacob de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 196 Cod penal, cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari prin înșelăciune și abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire.

Instanța de apel a reținut faptul că la data de 21 octombrie 2013, în cadrul ședinței primei instanțe, inculpatul Guțan Iacob a înaintat o cerere printr-un înscris autentic, susținută de către avocat, prin care a solicitat examinarea cauzei în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, în baza probelor administrate la faza urmăririi penale (f.d.7, vol.II), care a fost admisă de către prima instanță, prin încheiere protocolară la ședința de judecată din 20 martie 2014 (f.d.9,

vol.II), astfel că în aceeași zi, inculpatul Guțan Iacob, fiind audiat în condițiile de audiere a martorului, și-a recunoscut vinovăția și încadrarea juridică pentru aceste capete de acuzare, din care motiv instanța de apel a conchis asupra valabilității cererii inculpatului înaintată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de apel a stabilit că ulterior, la 20 martie 2015 după audierea lui Guțan Iacob, acuzatorul de stat, la data de 19 martie 2015 a emis o ordonanță prin care a modificat învinuirea inculpatului în sensul agravării, pentru aceleași episoade săvârșite în anul 2012, în privința părților vătămate Peciorschi Dumitru, Scurtu Alexandru, Rusnac Viorel și Cebotari Serghei, incriminându-i lui Guțan Iacob săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, escrocheria, adică, dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită în proporții deosebit de mari (f.d.143-145, vol.II), astfel că acuzatorul de stat, fără a anexa careva probe noi și fără a indica careva fapte noi, a reiterat faptele infracționale săvârșite de Guțan Iacob și reținute prin rechizitoriul din 20 august 2013, invocând prevederile art. 326 alin. (1) Cod de procedură penală, potrivit cărora modificarea învinuirii în sensul agravării se poate efectua după cercetarea probelor în instanța de judecată, atunci când apar noi circumstanțe care indică asupra săvârșirii a unei alte fapte decât cea de care inculpatul a fost pus sub învinuire.

În acest sens, instanța de apel a precizat că dacă în cadrul examinării cauzei penale conform procedurii prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală, după audierea inculpatului în timpul dezbaterilor au apărut circumstanțe care exclud aplicarea dispozițiilor art. 364¹ Cod de procedură penală, instanța de judecată, deliberând în conformitate cu prevederile art. 383 Cod de procedură penală, prin o nouă încheiere motivată, va relua judecarea cauzei și va judeca cauza în procedura generală, or, la caz, o astfel de încheiere lipsește, prin ce au fost încălcate drepturile inculpatului la un proces echitabil, or, în urma modificării învinuirii, în sensul agravării, prima instanță urma să reia examinarea cauzei în procedură generală.

Reținând prevederile art. 51 alin. (1) Cod penal, și analizând constatările și recalificarea faptei efectuată de către acuzatorul de stat, instanța de apel a constatat că prima instanță neîntemeiat a admis ordonanța de modificare a învinuirii, or, Guțan Iacob nu a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, referitor la episoadele în privința părților vătămate Scurtu Alexandru, Rusnac Viorel, Cebotari Serghei și Peciorschi Dumitru, ultimul urmând a fi tras la răspundere penală pentru cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari prin înșelăciune și abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire, infracțiune prevăzută de art. 196 alin. (4) Cod penal, învinuire care a fost înaintată inițial prin rechizitoriul întocmit la 20 august 2013 și recunoscută de către inculpat.

Instanța de apel a indicat, că vina inculpatului Guțan Iacob în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) Cod penal, a fost dovedită prin cumulul de probe pertinente, concludente, utile și veridice și care coroborează între ele, astfel

că acțiunile inculpatului Guțan Iacob, urmează a fi încadrate în baza art. 196 alin. (4) Cod Penal, însă, în conformitate cu art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, dacă există circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală, procesul penal urmează a fi încetat.

Prin urmare, reținând prevederile art. art. 332 alin. (1), 275 pct. 9) Cod de procedură penală, instanța de apel a menționat că infracțiunea prevăzută de art. 196 alin. (4) Cod penal, prin prisma art. 16 alin. (2) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, și totodată, reținând prevederile art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, conform cărora, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave, a indicat că inculpatul Guțan Iacob nu s-a sustras de la urmărirea penală, de la judecarea cauzei, nu a săvârșit în interiorul acestui termen oricare fapte susceptibile de a fi calificate drept infracțiuni, acesta a recunoscut vinovăția în această parte.

Or, potrivit rechizitoriului și sentinței inculpatul Guțan Iacob, a săvârșit infracțiunea pe parcursul anului 2012, iar potrivit încheierii Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 31 ianuarie 2018 nr. dosarului de căutare 2018270042, acesta a fost dat în căutare, astfel că la 26 mai 2020, a expirat termenul de 5 ani de tragere la răspundere penală pentru această faptă.

7.2. Cu referire la fapta infracțională prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, săvârșită de inculpatul Guțanu Iacob, în anul 2011, parte vătămată fiind SRL „Micmarim”, director Michitiuc Alexandru, și anume: *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită în proporții deosebit de mari*, instanța de apel a precizat că în privința acestui capăt de acuzare inculpatul Guțan Iacob, la urmărirea penală nu a recunoscut vinovăția, a refuzat să dea declarații, iar în cadrul primei instanțe a declarat că de banii transmiși de către Michitiuc Alexandru a fost deposedat de către colaboratorii de poliție.

Astfel, instanța de apel a stabilit că vinovăția inculpatului Guțan Iacob în privința acestui capăt de acuzare privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, se demonstrează și prin următoarele probe cercetate și în instanța de apel potrivit regulilor generale pentru judecarea cauzelor în primă instanță, și anume: declarațiile reprezentantului părții vătămate SRL „Micmarim”, Michitiuc Alexandru (f.d.180, vol.II); declarațiile reprezentantului părții vătămate SRL „Micmarim”, Michitiuc Alexandru, care a fost audiat suplimentar în ședința instanței de apel; declarațiile martorului Toma Vasile (f.d.172, vol.II); declarațiile martorului Tulbea Iurie (f.d.178, vol.II); declarațiile martorului Michitiuc Pavel (f.d.180, vol.II).

Prin urmare, instanța de apel a indicat, că ținând cont de prevederile art. 27, 99-101 Cod de procedură penală, a cercetat sub toate aspectele probele administrate, verificându-le și efectuând o apreciere proprie, prin prisma

pertinenței, concludenței, utilității și veridicității lor, care în ansamblul lor confirmă vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

În acest sens, cercetând materialele cauzei instanța de apel a constatat, că pe episodul dobândirii prin escrocherie a mijloacelor bănești de la SRL „Micmar” în sumă de 199 356,20 lei, inculpatul Guțan Iacob a refuzat să depună declarații, însă vinovăția acestuia în privința acestui episod, se dovedește prin următoarele mijloace de probă, și anume: declarațiile reprezentantului părții vătămate SRL „Micmarim”, Michitiuc Alexandru, care a fost audiat suplimentar și în cadrul ședinței instanței de apel; declarațiile martorului Michitiuc Pavel; declarațiile martorului Toma Vasile; procesul-verbal de ridicare a documentelor din 14 iulie 2014 (f.d.182-188, dosar nr. 1-263/2015); procesul-verbal de percheziție din 26 iunie 2015 (f.d.214-215, dosar nr. 1-263/2015); și mijloacele materiale de probe anexate la materialele cauzei penale (f.d.180, 189, 243, dosar nr. 1-263/2015).

Instanța de apel a constatat, că Guțan Iacob a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, în următoarele circumstanțe:

Guțan Iacob, urmărind scopul de profit și de dobândire ilicită a bunurilor altei persoane, prin promisiuni false de realizare în leasing a autovehiculelor persoanelor, având de la bun început intenția de a nu-și realiza promisiunile mincinoase și să execute angajamentele asumate, pentru a diminua vigilența și a dezinforma viitoarele victime, a fondat SRL „Iașca-Auto” cu sediul juridic în xxxxx, înregistrând-o la Camera Înregistrării de Stat la 21 decembrie 2010, indicând ca genuri de activitate ale întreprinderii – activitatea de transporturi rutiere de mărfuri, servicii de expediere și transport, transportul auto internațional, leasingul financiar, comerțul cu amănuntul a autovehiculelor etc. Ulterior, în scopul atragerii potențialilor cumpărători de la care ar putea să obțină prin înșelăciune mijloace bănești prin promisiuni false de realizare în leasing a autovehiculelor, a plasat în rețeaua internet un anunț lipsit de autenticitate precum că, întreprinderea pe care o administrează se ocupă cu transportarea și realizarea în leasing a autovehiculelor din Germania. Astfel, abuzând de încrederea ce i-a fost acordată de către directorul SRL „Micmarim”, Michitiuc Alexandru, care în luna iulie a anului 2011, în or. Orhei, fiind dezinformată de oferta mincinoasă plasată în rețeaua internet, i s-a adresat lui Guțan Iacob cu privire la procurarea în leasing a unui vehicul de model „DAF XF” și a unei remorci, ultimul comunicându-i date false că colaborează benefic cu o întreprindere din Germania, promițându-i că, în cadrul relațiilor de parteneriat cu această întreprindere poate asigura procurarea și transportarea în termen de 15 zile din Germania în Republica Moldova, a unui vehicul de model „DAF XF Euro 3”, anul fabricării 2004 și a unei semiremorci „Kogel Termo Ring SL 200”, anul fabricării 2000, folosindu-se de autoritatea întreprinderii administrate, având de la bun început intenția de a nu-și realiza promisiunea mincinoasă și să execute angajamentul asumat, cunoscând cu certitudine despre imposibilitatea executării

obligățiilor asumate și caracterul irealizabil al acestora, care nu era fundamentat economic prin existența vreunei relații contractuale cu pretinsul furnizor al vehiculului, l-a indus în eroare pe Michitiuc Alexandru că o să-i livreze în leasing vehiculul solicitat și la 25 iulie 2011 a încheiat cu directorul SRL „Micmarim”, Michitiuc Alexandru, un contract de leasing, prin care urma să-i pună la dispoziție un vehicul de model „DAF XF Euro 3” anul fabricării 2004 și a unei semiremorci „Kogel Termo King SL 200” anul fabricării 2000, în termen de 30 zile lucrătoare din momentul achitării primei rate de 30% din prețul de cumpărare a obiectului de leasing, apoi sub pretextul menționat, la 27 iulie 2011 și 29 iulie 2011, în or. Orhei, a solicitat și a primit prin transfer bancar și personal de la directorul SRL „Micmarim”, Michitiuc Alexandru suma de 10 050 euro, echivalentul a 166 749,6 lei și suma de 2 000 euro, echivalentul a 32 606,6 lei, mijloace bănești pe care le-a trecut ilegal în folosul său, adică le-a însușit, cauzându-i SRL „Micmarim” o daună materială în proporții deosebit de mari în sumă totală de 199 356,20 lei.

Cu referire la alegațiile apărării precum că, părțile se află într-un raport juridic civil, instanța de apel a precizat că limita între un acord civil și o componentă de infracțiune este latura subiectivă, care în cadrul relațiilor civile este caracterizată prin buna-credință a părților, iar în cazul escrocheriei este caracterizată prin abuz de încredere și înșelăciune.

Analizând circumstanțele cauzei și cele expuse supra, instanța de apel a conchis că acțiunile lui Guțan Iacob întrunesc toate elementele componente ale infracțiunii de escrocherie, astfel că argumentele apărării potrivit cărora inculpatul nu a săvârșit escrocheria, reprezintă o poziție de eschivare de la răspundere penală, or, în cazul escrocheriei, victima transmite benevol bunurile către făptuitor, sub influența înșelăciunii sau abuzului de încredere.

7.3. Cu referire la individualizarea pedepsei aplicate inculpatului, instanța de apel a menționat că potrivit prevederilor art. 76, 77 Cod penal, careva circumstanțe atenuante sau agravante nu au fost stabilite, de asemenea și circumstanțe excepționale conform prevederilor art. 79 Cod penal, nu au fost stabilite.

În acest sens, instanța de apel a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, și anume că Guțan Iacob a săvârșit o infracțiune gravă, de persoana inculpatului, care nu are antecedente penale, de faptul că acesta nu a recunoscut vinovăția în privința unui capăt de acuzare, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, și că are la întreținere un copil minor, și astfel concluzionând că pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, inculpatului Guțan Iacob urmează să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de înhișoare pe un termen de 8 ani.

7.4. În privința acțiunilor civile înaintate de către părțile vătămate Scurtu Alexandru, Cebotari Serghei, Rusnac Viorel, Peciorschi Dumitru și de reprezentantul părții vătămate SRL „Micmarim”, Michitiuc Alexandru, reținând prevederile art. 219 alin. (1)-(3), 220 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, precum și art. 118 alin. (1), 123 alin. (6) Cod de procedură civilă, instanța de apel a conchis

că urmează a fi dispusă încasarea din contul inculpatului Guțan Iacob, cu titlu de prejudiciu material, în beneficiul lui Scurtu Alexandru suma de 10 080 euro sau echivalentul în lei la momentul executării hotărârii; în beneficiul lui Cebotari Serghei suma de 120 000 lei; în beneficiul lui Rusnac Viorel suma de 15 000 euro sau echivalentul în lei la momentul executării hotărârii; în beneficiul lui Peciorschi Dumitru suma de 17 400 euro sau echivalentul în lei la momentul executării hotărârii, și în beneficiul SRL „Micmarim” suma de 199 356,20 lei.

Totodată, reținând și prevederile art. 1422 alin. (1), 1423 Cod civil (*în vigoare până la 01 martie 2019*), instanța de apel a stabilit că în partea prejudiciului moral, acțiunile civile urmează a fi admise parțial, și a dispus încasarea din contul inculpatului Guțan Iacob, cu titlu de prejudiciu moral, în beneficiul părților vătămate Scurtu Alexandru, Rusnac Viorel și Peciorschi Dumitru, a câte 10 000 lei pentru fiecare, apreciind ca fiind corectă concluzia primei instanțe în acest sens, prin care a dispus respingerea în rest a cerințelor cu privire la încasarea prejudiciului moral, ca fiind neîntemeiate.

8. Procurorul, declară recurs împotriva deciziei instanței de apel, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia și menținerea sentinței primei instanțe.

În argumentarea recursului invocă că soluția instanței de apel este expusă neclar, în contextul în care aceasta reține precum că acțiunile inculpatului întrunesc elementele infracțiunii prevăzută de art. 196 alin. (4) Cod penal și dispune în acest sens încetarea procesului penal de învinuire a lui Guțan Iacob, din motiv că a intervenit termenul de prescripție de tragere la răspundere penală, iar în descriptivul deciziei, constată aceleași fapte infracționale incriminate inculpatului Guțan Iacob prin ordonanța de modificare a învinuirii în sensul agravării, emisă la 19 martie 2015, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

Sușține acuzarea, că instanța de apel eronat a conchis asupra faptului că acțiunile inculpatului Guțan Iacob pe episoadele în privința părților vătămate Peciorschi Dumitru, Scurtu Alexandru, Rusnac Viorel și Cebotari Serghei, nu întrunesc elementele infracțiunii de escrocherie prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, acestea întrunind elementele infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) Cod penal, or, instanța de apel verificând cauza sub aspectul calificării infracțiunii, urma să raporteze situația de fapt constatată la fiecare din elementele componente ale infracțiunii incriminate inculpatului și să dezvăluie concluzia de reîncadrare a acțiunilor, expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe invocate în sprijinul învinuirii incriminate inculpatului.

Cu referire la componența de infracțiune privind cauzarea de daune materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere, consideră acuzarea că în speță, instanța de apel urma să stabilească în acțiunile inculpatului lipsa însușirii sumelor bănești care au fost transmise inculpatului de către părțile vătămate Peciorschi Dumitru,

Scurtu Alexandru, Rusnac Viorel și Cebotari Serghei, aceasta fiind o condiție premisă pentru a constata latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) Cod penal.

Menționează, că în speță, Guțan Iacob abuzând de încrederea ce i-a fost acordată de părțile vătămate Peciorschi Dumitru, Scurtu Alexandru, Rusnac Viorel și Cebotari Serghei, a însușit mijloace bănești pe care le-a trecut ilegal în folosul său, cauzându-le părților vătămate daune materiale în proporții deosebit de mari.

În acest sens, precizează că la recalificarea juridică a acțiunilor inculpatului în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, în forma calificată, include fapta prejudiciabilă ce se exprimă prin două acțiuni: acțiunea principală, care constă în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane și acțiunea adiacentă, care constă în înșelăciune.

Astfel, conchide că acțiunile inculpatului Guțan Iacob întrunesc latura obiectivă a infracțiunii de escrocherie, și anume acțiunea de dobândire ilicită, prin înșelăciune și abuz de încredere, a bunurilor altei persoane, în proporții deosebit de mari.

Precizează acuzarea, că latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, a fost realizată de către inculpat prin faptul că acesta, din intenții de cupiditate, invocând promisiuni false de realizare în leasing a autovehiculelor părților vătămate, a primit de la ultimii sume de bani.

Consideră, că instanța de apel, nu a luat în considerație afirmațiile părților vătămate care au comunicat la toate etapele examinării cauzei precum că, au fost induse în eroare de către Guțan Iacob, referitor la transportarea și realizarea în leasing a autovehiculelor din Germania, circumstanțe care atestă că inculpatul, prin diferite metode și promisiuni a dobândit încrederea părților vătămate, și care au condiționat modificarea învinuirii în sensul agravării, incriminate inculpatului în baza art. 190 alin. (5) Cod penal.

De asemenea, mai susține că nu este clară concluzia instanței de apel referitor la reîncadrarea acțiunilor inculpatului în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, potrivit căreia solicitarea inculpatului de examinare a cauzei penale conform procedurii prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală, face imposibilă aplicabilitatea art. 326 Cod de procedură penală, și anume, modificarea învinuirii în sensul agravării, în instanța de judecată.

9. Avocatul Bayram Natalia în numele inculpatului, declară recurs împotriva deciziei instanței de apel, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului invocă că în acțiunile inculpatului lipsește latura subiectivă a infracțiunii de escrocherie, deoarece nu a fost probat scopul cupidității

al infracțiunii de escrocherie, astfel că acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

Sustine, că la 17 august 2018, au intrat în vigoare prevederile noi legale introduse prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018 pentru modificarea unor acte legislative, prin care dispoziția de la art. 190 alin. (1) Cod penal, a fost modificată în totalitate, astfel că, la art. 190 în dispoziția alin. (1), textul „înșelăciune sau abuz de încredere” a fost substiuit cu textul „inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile”.

Astfel, precizează că potrivit acestei dispoziții, latura obiectivă a infracțiunii de escrocherie nu mai poate fi săvârșită prin înșelăciune sau abuz de încredere, întrucât modul de săvârșire incriminat, a fost modificat substanțial, or, conform art. 51 alin. (1) Cod penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componenta infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale.

În opinia apărării, Guțan Iacob nu a săvârșit nici o acțiune din cele prevăzute în noua dispoziție a art. 190 alin. (1) Cod penal, respectiv inculpatul nu a prezentat fapte mincinoase ca adevărate sau fapte adevărate ca mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților.

Or, instanțele de fond au apreciat eronat relațiile contractuale între Guțan Iacob și părțile vătămate, în contextul în care se constată că au fost încheiate contracte de leasing cu fiecare parte vătămată, fapt ce atestă că între părțile contractante existau relații civile, și astfel, fiecare parte având posibilitatea să-și revendice drepturile în instanța de drept comun, în ordine civilă.

Reiterează, că în speță nu poate fi reținut elementul înșelăciunii sau abuzului de încredere săvârșit de către inculpat, deoarece la materialele cauzei penale sunt anexate contractele de vânzare-cumpărare carea au fost încheiate cu firma din Germania, care în baza contractelor urma să livreze autovehiculele solicitate.

Mai indică, că cauza penală a fost judecată cu încălcarea dreptului la apărare a inculpatului Guțan Iacob și principiului unui proces echitabil, or, modificarea învinuirii în ședința de judecată în sensul agravării acesteia, poate fi înfăptuită doar de către acuzatorul de stat în condițiile și conform procedurii stabilite de art. 326 Cod de procedură penală.

Invocă apărarea prevederile Hotărârii Curții Constituționale nr. 5 din 17 martie 2009 pentru controlul constituționalității prevederilor art. 326 alin. (1) din Codul de procedura penală, potrivit cărora este inadmisibilă înaintarea neîntemeiată de noi capete de acuzare în procesul judecării cauzei penale.

10. Judecând recursurile ordinare declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise din considerentele ce succed.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

După cum rezultă din conținutul cererilor de recurs declarate în speță, acestea se întemeiază pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când 6) *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar*; 8) *nu au fost întrunite elementele infracțiunii*; 12) *faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*.

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recursuri și temeiurilor de casare nominalizate, Colegiul penal lărgit constată că criticele aduse de către titularii cererilor de recurs și-au găsit confirmare parțial în speța dedusă judecării, iar hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, deoarece la o nouă rundă a procedurilor de judecare a cauzei în ordine de apel, nu au fost respectate pe deplin prevederile procesual penale cu privire la rejudecarea cauzei.

În acest context instanța de recurs menționează, că conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate, hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit notează, că hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

Totodată, Colegiul penal lărgit ține să menționeze că potrivit art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului.

În conformitate cu art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate pe deplin la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, întrucât decizia contestată nu conține motive clare pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Având în vedere prevederile legale citate, Colegiul penal lărgit remarcă, că în speța dedusă judecării, prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 23 aprilie 2019, decizia instanței de apel a fost casată total cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Astfel, în decizia instanței de recurs de remitere a cauzei la rejudecare au fost date indicații clare, în privința cărora instanța de apel la o nouă rejudecare urma să se expună și să țină cont, însă contrar acestor indicații, aspectele evidențiate au fost lăsate fără soluționare sau examinate superficial.

În acest sens, conform deciziei instanței de recurs ordinar de remitere a cauzei spre rejudecare, instanța de apel avea obligația să verifice legalitatea sentinței sub aspectul că, dacă în cadrul examinării conform procedurii simplificate după audierea inculpatului și/sau în timpul dezbaterilor au apărut circumstanțe care exclud aplicarea dispozițiilor art. 364¹ Cod de procedură penală, instanța de judecată, deliberând în conformitate cu prevederile art. 383 Cod de procedură penală, printr-o nouă încheiere motivată, *urmează să dispună reluarea judecării cauzei și va judeca cauza în procedura generală*, în contextul în care, în speță, Guțan Iacob, de către organul de urmărire penală a fost învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) Cod penal (*episoadele în privința părților*

vătămate Scurtu Alexandru, Peciorschi Dumitru, Rusnac Viorel și Cebotari Serghei), și pentru care inculpatul a solicitat să fie examinată cauza penală conform procedurii prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală, adică, pentru infracțiunea incriminată în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, iar ulterior în cadrul ședinței de judecată, acuzarea a modificat această învinuire înaintată lui Guțan Iacob, în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, și totodată fiind dispusă conexarea cauzei penale pentru care inculpatul a solicitat examinarea acesteia conform procedurii simplificate, pentru infracțiunea incriminată în baza art. 196 alin. (4) Cod penal (*episoadele în privința părților vătămate Scurtu Alexandru, Peciorschi Dumitru, Rusnac Viorel și Cebotari Serghei*), cu cauza penală privind învinuirea lui Guțan Iacob pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal (*episodul în privința părții vătămate SRL „Micmarim”, reprezentant Michitiuc Alexandru*).

Din conținutul deciziei recurate rezultă însă, că instanța de apel, ignorând indicațiile instanței de recurs în acest sens, care sunt obligatorii pentru instanța de rejudecare, totuși a constatat valabilitatea cererii inculpatului Guțan Iacob cu privire la examinarea cauzei conform procedurii prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală, pentru infracțiunea incriminată acestuia în baza art. 196 alin. (4) Cod penal (*episoadele în privința părților vătămate Scurtu Alexandru, Peciorschi Dumitru, Rusnac Viorel și Cebotari Serghei*), reținând faptul că inculpatul a recunoscut vinovăția în săvârșirea infracțiunii incriminate în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, și totodată, a stabilit că Guțan Iacob, în privința capătului de acuzare privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal (*episodul în privința părții vătămate SRL „Micmarim”, reprezentant Michitiuc Alexandru*), vinovăția nu a recunoscut-o și a refuzat să facă declarații.

Având în vedere aceste argumente, Colegiul penal lărgit reține că la acest capitol instanța de apel nu a luat în considerație cele explicate anterior în decizia instanței de recurs cu privire la circumstanțele care exclud aplicarea dispozițiilor art. 364¹ Cod de procedură penală și în baza cărora cauza urmează a fi judecată în procedură generală, aceasta deoarece, deși inculpatul Guțan Iacob nu a recunoscut toate faptele incriminate în rechizitoriu, și anume pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) Cod penal (*episoadele în privința părților vătămate Scurtu Alexandru, Peciorschi Dumitru, Rusnac Viorel și Cebotari Serghei*), precum și infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal (*episodul în privința părții vătămate SRL „Micmarim”, reprezentant Michitiuc Alexandru*), totuși instanța de apel a conchis asupra corectitudinii cererii inculpatului privind examinarea cauzei în procedură simplificată, astfel delimitând și reținând în decizia sa, capetele de acuzare pentru care inculpatul Guțan Iacob, a recunoscut vinovăția și pentru care nu a recunoscut vinovăția.

Or, potrivit art. 364¹ alin. (1) Cod de procedură penală, recunoașterea celor săvârșite de inculpat *vizează totalitatea faptelor reținute în rechizitoriu*, astfel că recunoașterea parțială, constând fie în recunoașterea săvârșirii faptei în alte

împrejurări sau în altă calitate, *fie în recunoașterea doar a unor fapte din cele descrise în rechizitoriul, face inaplicabilă procedura simplificată (Hotărârea Plenului CSJ a RM nr. 13 din 16 decembrie 2013 cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală de către instanțele judecătorești).*

Mai mult, deși instanța de apel a constatat faptul că prima instanță urma să reia examinarea cauzei în procedură generală, totuși aceasta în mod divergent a reținut ca fiind valabilă cererea inculpatului privind examinarea cauzei în procedură simplificată.

Pe lângă aceste motive, instanța de recurs ordinar a atras atenția instanței de apel despre necesitatea verificării minuțioase a tuturor probelor în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, în acest context fiind evidențiată soluția instanței de apel prin care a dispus condamnarea inculpatului în cele incriminate fără să indice probele care demonstrează vinovăția lui Guțan Iacob *pentru fiecare episod în parte; enumerarea probelor atât a acuzării precum și a apărării fără a fi verificată veridicitatea acestora și fără a fi menționat care dintre ele se resping și care se admit; precum și faptul, că instanța de apel nu a dat răspuns la toate argumentele invocate în apelul apărării.*

Astfel, în decizia instanței de recurs de remitere a cauzei la rejudecare au fost date indicații clare, în privința căror argumente, instanța de apel la o nouă rejudecare urma să se expună și să țină cont, însă din conținutul deciziei recurate rezultă însă, că instanța de apel s-a pronunțat superficial la acest aspect, menționând că argumentele apărării invocate în cererea de apel, sunt neîntemeiate, întrucât partea apărării nu poate explica condițiile în care a fost eliberat contractul de leasing încheiat între SRL „Iașca-Auto” și SRL „Micmarim”, și reținând că limita între un acord civil și o componentă de infracțiune este latura subiectivă, care în cadrul relațiilor civile este caracterizată prin buna credință a părților, iar în cazul escrocheriei este caracterizată prin abuz de încredere și înșelăciune.

Având în vedere aceste argumente, Colegiul penal lărgit reține că un alt aspect esențial și obligatoriu care instanța de apel l-a neglijat la judecarea apelului apărării, reprezintă faptul că aceasta urma să țină cont și de hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 03 mai 2012, prin care a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Micmarim” împotriva SRL „Iașca-Auto”, fiind dispusă încasarea din contul SRL „Iașca-Auto” în beneficiul SRL „Micmarim”, conform contractului de leasing din 22 iunie 2011, suma de 166 749,60 lei, achitată cu titlu de rată de leasing, suma de 2 000 euro, achitată pentru transportarea autovehiculului, suma de 10 329,33 lei și suma de 123,89 euro cu titlu de dobândă de întârziere (f.d.38-40, vol.I conexas).

Așadar, deși prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 03 mai 2012, instanța de judecată a recunoscut litigiul civil între SRL „Micmarim” și SRL „Iașca-Auto”, dispunând astfel încasarea din contul SRL „Iașca-Auto” în beneficiul SRL „Micmarim”, *conform contractului de leasing din 22 iunie 2011, încetat*

la 30 septembrie 2011, suma totală de 189 164,82 lei și 2 123,89 euro (formate din rata de leasing, suma achitată pentru transportarea autovehiculului, dobânda de întârziere și cheltuielile de judecată), la 16 iulie 2015 de către acuzatorul de stat a fost expediat în judecată rechizitoriul în privința lui Guțan Iacob prin care acesta a fost învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal – escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită în proporții deosebit de mari.

Prin urmare, se atestă că instanța de apel a trecut cu vederea aceste circumstanțe ale cauzei, ignorând că de fapt acțiunile incriminate inculpatului potrivit cărora acesta a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, sunt contradictorii cu circumstanțele stabilite în hotărârea Judecătoreiei Rîșcani, mun. Chișinău din 03 mai 2012.

De asemenea, Colegiul penal lărgit statuează și faptul că instanța de apel constatând prezența înșelăciunii în acțiunile inculpatului nu și-a motivat poziția și nu a constatat modalitatea săvârșirii înșelăciunii, care poate fi verbală, scrisă sau sub forma unor acțiuni concludente.

Motivarea insuficientă efectuată de instanța de apel, se apreciază ca un viciu de judecată care afectează hotărârea adoptată și reprezintă temei legal de a casa decizia atacată și a dispune rejudecarea cauzei în instanța de apel.

La același segment, Colegiul penal lărgit amintește, că potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, în primul rând, rolul instanțelor judecătorești naționale este să decidă asupra admisibilității probelor, precum și asupra relevanței și ponderii acestora pentru pronunțarea deciziei judecătorești. Rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. O decizie motivată oferă părții posibilitatea de a o contesta, precum și posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs. Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public al administrării justiției.

Reieșind din aspectele elucidate și ținând cont de faptul că motivarea deciziei instanței de apel este contradictorie, iar erorile evidențiate nu pot fi corectate de instanța de recurs, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia cu privire la necesitatea casării deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art. art. 93, 95, 101 Cod de procedură penală, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

11. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta și de către avocatul Bayram Natalia în numele inculpatului Guțan Iacob, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2020, în cauza penală în privința lui **Guțan Iacob xxxxx** și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la **24 iunie 2021**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Catan Liliana

Țurcan Anatolie

Bejenaru Iurie